

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

OLMMOŠ JA BIRAS

10 oahppočuoggá

1. OAHPOOVTTADAGA NAMMA

Olmmoš ja biras
Menneske og miljø
Man and the environment

2. OPPALAŠ DIEÐUT OAHPU BIRRA

- OAHPOVTTADAGA KODA	SER 103
- VIIDODAT:	10 oahppočuoggá
- OAHPU LÁGIDEAPMI	Oahppodeaivvadeapmi Sámi allaskuvllas, ekskuršuvdna ja neahntaoahpahus

3. OAHPOOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppoovttadat lea geatnegahton fágaoahppu Boazoealáhus bachelorprogrammas.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhttá leat juogo oppalaš lohkangelbbolašvuohta (čađahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnásá) dahje reálagelbbolašvuohta. Dasa lassin gáibiduvvo sámegilmáhttu.

Sámegiela gáibádusa sáhttá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaigásáš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolgгадusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhttá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahus lágiduvvo dábálaččat sámegillii, muhto sáhttá muhtun logaldallan skandinávalaš dehe engegasgillii. Oahpahus eangalsgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaid oahpahus dulkojuvvo dárbbu mielde.

6. SISDOALLU

Oahppu oahpista dasa movt sáhttá geavahit sámi máhttovođu ja dutkanvuđot dieđuid erenoamážit ehtalaš gažaldagaid dáfus dasa movt ságastit ja vávjevaččat árvvoštallat birasvalljodagaid ávkkástallama nuppástuvvamiid. Dát dakhko ovdamearkkaid bokte mat fátmmastit sihke siskkáldas

sámi servodaga ja maiddái viidát guoski nuppástuvvamiid mat gusket valljodatváriid ja birrasa mánggabeadalatuvođa bisteavašvuhtii.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Maŋŋel čađahuvvon oahpu galgá kandidáhtta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- Diehtá makkár vejolašvuodat leat, ja gos ja movt ohcat vurkejuvvon materiála mat leat iešguđet vuorkkáin Sámis
- Diehtá guovddáš riikkaidgaskasaš prográmmain ja raporttain mat gehčet birramáilmimi diliid dálkkádagaid ja birrasa gáhttema gažaldagaid ja das makkár sadji eamiálbmotdieđuin ja -máhtuin lea
- Dovddiida sámi ealáhuslágiid ja meahccevalljodatváriid ávkkástallama rievdanproseassaid ovdamearkkaide ja movt dat hástalit sámi ehtalaš ideálaid
- Diehtá stuorit huksehusaid, birasrievdademiid ja eanangáržžidemiid ovdamearkkaid mat gusket sámi beroštumiide ja movt dat hástalit sámi jurddavugiid ja vieruid birashálldašeami dáfus

Oppalaš gelbbolašvuohtha:

Studeanta

- Máhttá árvvoštallat ja ovdanbuktit ehtalaš čuołmmaid mat čuožzilit sámi ealáhusdoaimmaid ja rievdanproseassaid ovdamearkkaid bokte
- Máhttá stuorit huksenprošeavtta ovdamearkkain árvvoštallat ja ovdanbuktit váikkuhusa ja ehtalaš gažaldagaid sihke sámi máhttovuodu ja dutkanvuđot dieđuid anuin
- Máhttá vágjevaččat árvvoštallat iešguđet posíšuvnnaid ákkastallamiid mat bohtet ovdan vissis rievandilis dehe huksenprošeavttas

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Oahpahus lágiduvvo logaldallamin, joavkobargun ja čuovvovaš studeantaságastallamin, ja bagadallamin. Dollo(jit) oahpahusdeaivvadeapmi/-deamit, oassi sáhttá leat neahttaoahpahus. Dasa lassin lea ekskuršuvdna.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Ovdal beassá eksámenii, studeanta galgá:

- Seavan deaivvademiid ja neahttaoahpahussii, unnimusat 75%.
- Čađahan ja ožzon ovta bargogáibádusa dohkkehuvvot, mii sáhttá lea juogo oanehis čálalaš bargu dehe njálmämälaš ovdanbidjan.

10. EKSÁMEN

5 beaivvi čálalaš eksámen mas studeanta vállje vástidit ovta golmma gažaldagas. Vástádusa guhkko galgá leat 4-6 siiddu.

Eksámenbargu árvvoštallojuvvo ECTS-vuogágada árvosániid mielde, mas buoremus árvosátni lea A ja vuolimus ceavzinárvosátni lea E. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Ii leat.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodat ja geatnegasvuodat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearri dohkkehuvvo sierra.